

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 348 / 19.VIII. 2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale (b348/27.06.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3451/16.07.2024 și înregistrată la Consiliul

Legislativ cu nr. D804/17.07.2024,

Biroul permanent al Senatului

CONSILIUL LEGISLATIV

L. 452 / 27.08.2024

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Capitolului II, Secțiunea 1, Paragraful 4-Excepții specifice pentru contractele sectoriale de servicii din Legea nr. 99/2016, privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, este propusă introducerea unor noi excepții de la aplicarea reglementărilor referitoare la atribuirea contractelor sectoriale în ceea ce privește achizițiile de produse - respectiv echipamente și piese de schimb - și de lucrări necesare pentru asigurarea funcționării centralelor electrice eoliene. Totodată, este preconizată și exceptarea achizițiilor de mijloace fixe necesare pentru operarea infrastructurii energetice naționale de la aplicarea legislației specifice achizițiilor publice.

Potrivit **Expunerii de motive**, prin promovarea prezentului proiect se va asigura „o mai bună gestionare de către entitățile contractante, producătoare de energie electrică din surse regenerabile, a resurselor statului generate de energie electrică produse de generatoare eoliene, respectiv din alte mijloace fixe, în condiții de securitate sporită, scalabilitate, flexibilitate și adaptabilitate”.

2. Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria **legilor ordinare**, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Din punct de vedere al **dreptului european**, demersul normativ intră sub incidența reglementărilor subsumate **Dreptului de stabilire și libertății de a presta servicii**, integrate segmentului legislativ **Dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii, în segmentul legislativ - Contracte și achiziții publice**.

La nivelul **dreptului european derivat**, prezintă incidență directă dispozițiile Directivei 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE, cu modificările ulterioare, prevederi **transpuse**¹ la nivelul legislației naționale de profil, conform **art. 288 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE)**, prin Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare.

5. Cu privire la **Expunerea de motive**, semnalăm că inițiatorii, în susținerea demersului legislativ, pornesc de la teza potrivit căreia „*securitatea națională rămâne în responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru al UE*”², arătând faptul că, dincolo de dinamica și accepțiunea extinsă a conceptului de **securitate națională**, așa după cum reiese din analiza reglementărilor naționale, ca și din jurisprudența Curții Constituționale, introducerea respectivelor excepții se justifică prin necesitatea întăririi **securității energetice** a statului român, parte integrantă a **securității naționale**.

Semnalăm că justificarea prezentului demers legislativ din perspectiva securității naționale **nu este adecvată**, ținând cont de dispozițiile **art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE**, care prevăd că „*orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare*”. Astfel, subliniem că această **competență exclusivă** a statelor poate fi exercitată în situațiile strict și limitativ prevăzute de **art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE**, respectiv în **domeniul militar**, textul articolului redat *supra* nefăcând referire la siguranța energetică.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/NIM/?uri=CELEX:32014L0025&qid=1723009748805> ;

² A se vedea art. 4 alin. (2), teza finală din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

Subliniem că stabilirea regimului juridic aplicabil achizițiilor care includ aspecte de apărare și securitate face deopotrivă obiectul de reglementare al Directivei 2014/25/UE, prin dispozițiile **art. 24-26 din actul european**, ceea ce exclude o interpretare *in extenso* a normelor Directivei cu privire la securitatea națională. Facem, de asemenea, precizarea că articolele indicate anterior au fost, de asemenea, transpuse corespunzător în cuprinsul Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, precizăm că, în ceea ce privește atribuirea contractelor de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii în domeniile **apărării și securității**, este relevantă, la nivelul dreptului european derivat, Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE, care a fost transpusă integral la nivelul legislației naționale de profil prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniul apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, menționăm că achiesăm la **punctul de vedere** emis de Agenția Națională pentru Achiziții Publice prin Adresa nr. 5940/30.07.2024, potrivit căruia părțile unui contract de achiziție sectorială au libertatea de a dispune cu privire la legea aplicabilă contractului. În consecință, nici argumentul prezentat de inițiatori, conform căruia modificările preconizate prin prezentul proiect sunt necesare pentru permite entităților contractante să încheie contracte de achiziție guvernate de legi străine, așa cum ar impune producătorii de turbine eoliene, **nu este valid**.

În ceea ce privește anumite constrângeri legate de protecția drepturilor de proprietate intelectuală, precizăm că potrivit dispozițiilor art. 117 alin. (1) lit. c) din actul normativ de bază, entitățile contractante pot atribui un contract de achiziție sectorială unui operator anume, din motive tehnice - inclusiv protecția unor drepturi exclusive, precum drepturile de proprietate intelectuală, prin intermediul procedurii de negociere fără invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare. Astfel, nici sub acest aspect modificările propuse prin prezentul proiect **nu sunt justificate**.

6. Referitor la fondul modificărilor preconizate prin prezenta propunere, semnalăm că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli

necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie **temeinic fundamentate**, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și **cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale** la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”.

Precizăm că **art. 21** din Directiva 2014/25/UE reglementează în mod **expres și limitativ** excepțiile aplicabile achizițiilor sectoriale. Semnalăm că acest articol a fost transpus prin Capitolului II, Secțiunea 1, Paragraful 4 - Excepții specifice pentru contractele sectoriale de servicii din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Prin modificările propuse de inițiatori se realizează, în fapt, o **extindere a domeniului de aplicare** a prevederilor **art. 21** din Directiva 2014/25/UE.

Precizăm că, potrivit **art. 288** din TFUE, „Directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la **rezultatul** care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește **forma și mijloacele**”.

În aceste sens, subliniem faptul că statele membre nu pot, prin actele normative naționale de transpunere, să reglementeze **excepții suplimentare** față de dispozițiile actelor europene ce fac obiectul transpunerii fără a **afecta** implicit procesul de transpunere la nivelul dreptului intern.

De asemenea, precizăm că, potrivit art. 148 din Constituție, România s-a angajat să respecte și să aplice cu prioritate tratatele constitutive și celelalte reglementări europene.

Așadar, promovarea proiectului de act normativ transmis spre avizare este de natură să afecteze îndeplinirea angajamentelor asumate de țara noastră, ca stat membru ale Uniunii Europene, iar în situația în care acesta va fi adoptat, semnalăm că există riscul declanșării unei proceduri de *infringement* împotriva României.

*

* *

Față seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă prin proiect, întrucât este incompatibilă atât cu reglementările Uniunii Europene, cât și cu legislația națională.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 844/12.08.2024

L. nr. 99/2016

M. Of. nr. 391/23 mai 2016

Lege privind achizițiile sectoriale

¹ promulgată prin D. nr. 515/2016 M. Of. nr. 391/23 mai 2016
Decret pentru promulgarea Legii privind achizițiile sectoriale

² modificări prin O.U.G. nr. 107/2017 M. Of. nr. 1022/22 dec. 2017
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice
aprobată prin L. nr. 5/2019 M. Of. nr. 14/7 ian. 2019

modifică art. 3 alin. (1) lit. e), r), bb), jj) și ccc), art. 4 alin. (1) lit. a), art. 5 alin. (2) partea introductivă, art. 6 alin. (2) partea introductivă, art. 7 alin. (3) partea introductivă, art. 12 alin. (1) partea introductivă, art. 17 lit. a), art. 24, art. 38, art. 55 alin. (1) lit. d), art. 66, art. 67 alin. (2), art. 68 alin. (1), art. 80 alin. (2) lit. a), art. 82 alin. (1) partea introductivă, art. 95 alin. (4), art. 117 alin. (1) lit. a) și d), art. 124 alin. (1) și (4), art. 126 alin. (11) lit. b), art. 127, art. 140 alin. (1) lit. a), art. 163 alin. (1) lit. a), art. 172 alin. (1) și (2), art. 173, art. 188 alin. (2) lit. a), art. 189 alin. (1), art. 195 alin. (1), art. 196 alin. (2), art. 197 alin. (2), art. 199 alin. (1), art. 201, art. 202 alin. (2) și (3), art. 209 alin. (10), art. 219 alin. (1) lit. b), art. 226 alin. (2), art. 227 alin. (2) și (3), art. 228 alin. (2) lit. b), art. 228 alin. (3) - (6), art. 245 alin. (2) partea introductivă și lit. g);

introduce alin. (2_1) și alin. (5) la art. 12, alin. (1_1) la art. 82, alin. (4_1) la art. 126, alin. (5_1) la art. 228, lit. c) la art. 240 alin. (1), lit. m) la art. 245 alin. (2);

abrogă art. 4 alin. (1) lit. d), art. 6 alin. (3), art. 126 alin. (12) și (13) art. 196 alin. (5), art. 246.

³ modificări prin O.U.G. nr. 45/2018 M. Of. nr. 459/4 iun. 2018
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice

*modifică art. 12 alin. (1) lit. a)-c), art. 12 alin. (3) și (4), art. 24 alin. (1) partea introductivă și lit. a), art. 79 alin. (2), art. 82 alin. (1_1) lit. b), art. 117 alin. (1) lit. d) și g), art. 163 alin. (3), art. 173, art. 179 alin. (2), art. 196 alin. (1), art. 226 alin. (2), art. 228 alin. (1), art. 236, art. 237 alin. (2) lit. a), art. 240 alin. (1) partea introductivă și lit. b), art. 240 alin. (3) partea introductivă, art. 241 alin. (1) și (2), art. 245 alin. (2) lit. k) și art. 247 alin. (1); introduce alin. (12) la art. 126 și alin. (3_1) la art. 209;
abrogă art. 12 alin. (2_1), art. 149 alin. (3) și art. 227 alin. (2) și art. 250 alin. (3)*

4 modificări prin	L. nr. 5/2019 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice	M. Of. nr. 14/7 Ian. 2019	aprobă O.U.G. nr. 107/2017
5 modificări prin	O.U.G. nr. 23/2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice	M. Of. nr. 106/12 feb. 2020	modifică art. 178, art. 227 alin. (3), art. 240 alin. (2) și (3), art. 245 alin. (2) lit. j) și art. 248 alin. (1); introduce lit. f) la art. 37 alin. (3), alin. (4) la art. 70, alin. (2_1) la art. 149, alin. (5_1) la art. 180, alin. (3_1) și (3_2) la art. 184 și alin. (4) și (5) la art. 227
ieșit din vigoare			
6 modificări prin	D.C.C. nr. 221/2020 Decizia nr. 221 din 2 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice	M. Of. nr. 594/7 iul. 2020	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 23/2020, în ansamblul său (termenul se împlinește la 20 august 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție
7 modificări prin	O.U.G. nr. 114/2020 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice	M. Of. nr. 614/13 iul. 2020	modifică art. 12 alin. (1) partea introductivă, art. 47 alin. (3), art. 70 alin. (1), art. 124, art. 126 alin. (1), art. 178, art. 219 alin. (2) și (3), art. 225 alin. (1) lit. e), art. 227 alin. (3), art. 231 alin. (5) și (6), art. 239, art. 240 alin. (3), art. 241 alin. (1) partea introductivă, art. 245 alin. (2) lit. j) și art. 248 alin. (1); introduce lit. f_1 la art. 3 alin. (1), lit. f) la art. 37 alin. (3), alin. (4) la art. 70, art. 126_1, alin. (2_1) la art. 149, alin. (5_1) la art. 180, alin. (3_1) și (3_2) la art. 184, alin. (2_1) la art. 205, alin. (1_1) la art. 221, alin. (4)-(6) la art. 227, alin. (1_1) la art. 230, art. 239_1 și art. 254_1; abrogă art. 82 alin. (1_1)
8 modificări prin	O.U.G. nr. 25/2021 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice	M. Of. nr. 346/5 apr. 2021	modifică art. 3 alin. (1) lit. ii), art. 62 și art. 66
9 modificări prin	O.G. nr. 3/2021 Ordonanță pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice	M. Of. nr. 821/27 aug. 2021	modifică art. 3 alin. (1) lit. zz), art. 68 alin. (1) lit. a), art. 68 alin. (2), art. 205 alin. (2_1), art. 226 alin. (2), art. 227 alin. (5) și (6), art. 233 alin. (5) și art. 248 alin. (1); introduce alin. (3) la art. 178, alin. (5_1) la art. 227 și alin. (7) la art. 227; abrogă art. 126 alin. (11)
aprobată cu modificări prin L. nr. 291/2022 M. Of. nr. 1067/3 nov. 2022			

Dispune republicarea cu renumerotare

- 10 modificări prin** O.U.G. nr. 26/2022 M. Of. nr. 272/21 mar. 2022
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul investițiilor publice
aprobată cu modificări și L. nr. 75/2023 M. Of. nr. 276/3 apr. 2023 completări prin
modifică art. 117 alin. (1) lit. d) și alin. (6), art. 205 alin. (2) și art. 241 alin. (3); introduce alin. (6_1) la art. 117 și alin. (7) la art. 232; abrogă art. 205 alin. (2_1)
- Dispozițiile art. IX alin. (6) intră în vigoare la 10 zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I
- 11 modificări prin** L. nr. 86/2022 M. Of. nr. 366/13 apr. 2022
Lege pentru completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice și pentru modificarea și completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale
modifică art. 209 alin. (8); introduce alin. (4_1) la art. 209, alin. (9_1) la art. 209, alin. (3) la art. 210 și lit. e_1) la art. 245 alin. (2)
- 12 completat prin** O.U.G. nr. 54/2022 M. Of. nr. 393/21 apr. 2022
Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale
aprobată cu completări prin L. nr. 100/2023 M. Of. nr. 321/18 apr. 2023 ieșit din vigoare
introduce art. 117_1, alin. (6_1) la art. 180
- 13 modificări prin** L. nr. 208/2022 M. Of. nr. 697/12 iul. 2022
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, precum și a Legii nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor
modifică art. 12 alin. (2) și (4), art. 103 alin. (3), art. 111 alin. (6), art. 117 alin. (3) lit. b), art. 124 alin. (6), art. 164, art. 198, art. 199 alin. (2), art. 209 alin. (3), art. 209 alin. (3_1), art. 209 alin. (8), art. 248 alin. (1) și art. 249; introduce alin. (6) - (8) la art. 12, art. 164_1, art. 164_2, alin. (2_1) la art. 196, alin. (6) la art. 202, alin. (3) la art. 221, art. 243_1 și lit. n) la art. 245 alin. (2); abrogă art. 12 alin. (5) - (la data de 10 septembrie 2022)
- 14 modificări prin** L. nr. 256/2022 M. Of. nr. 744/25 iul. 2022
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, pentru modificarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, pentru modificarea Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, precum și pentru modificarea art. 25 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora
modifică art. 3 alin. (1) lit. j, l) și p), art. 22 alin. (1), art. 191 alin. (3)
- 15 modificări prin** O.U.G. nr. 136/2022 M. Of. nr. 975/6 oct. 2022
Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative
aprobată cu modificări prin L. nr. 288/2023 M. Of. nr. 961/24 oct. 2023
modifică art. 164 alin. (4)

16 modificări prin	L. nr. 291/2022 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 3/2021 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice	M. Of. nr. 1067/3 nov. 2022	<i>aprobă cu modificări O.G. nr. 3/2021</i>
17 modificări prin	L. nr. 75/2023 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul investițiilor publice	M. Of. nr. 276/3 apr. 2023	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 26/2022</i>
18 completat prin	L. nr. 100/2023 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2022 pentru completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale	M. Of. nr. 321/18 apr. 2023	<i>aprobă cu completări O.U.G. nr. 54/2022 și introduce alin. (2) la art. 117_1</i>
<i>ieșit din vigoare</i>			
19 modificări prin	L. nr. 288/2023 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2022 pentru modificarea unor acte normative	M. Of. nr. 961/24 oct. 2023	<i>aprobă O.U.G. nr. 136/2022</i>
20 modificări prin	O.U.G. nr. 52/2024 Ordonanță de urgență pentru modificarea și abrogarea unor prevederi din acte normative în domeniul achizițiilor publice și achizițiilor sectoriale	M. Of. nr. 483/24 mai 2024	<i>modifică art. 209 alin. (4), (4_1), (6), (7) și (8), art. 243_1 alin. (8); abrogă art. 117 alin. (6_1), art. 117_1, art. 180 alin. (6_1), art. 196 alin. (2_1), art. 243_1 alin. (4) și (7), art. 243_1 alin. (11), (12) și (13)</i>